

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
ELKROJ MOZIRJE, n. sol. o.

LETNIK XII
STEVILKA 4
NOVEMBER, 1988

TOPLA JESEN IN HLADNI OBTI

Vremensko in ekonomsko — politično poletje je letos neverjetno sovpadalo. Vročinski udar, ki se je pričel julija, je dodobra pregrel gospodarsko dejavnost, zdaj pa smo priča še kulminaciji političnih razprtij, nacionalizmov in vsesplošni krizi, ki po južnih republikah meji že na pravo anarhijo in revščino.

Začnimo lepo od kraja s koncem meseca avgusta. Večina se nas je tedaj že vrnila z dopustov in vsak po svoje je klel umazano morje — kdor si ga je lahko privoščil — ali pa kritiziral oziroma hvalil Elkrojve počitniške zmogljivosti. Všteti seveda niste tisti, ki ste ostali doma in se nad tem niste prav nič razburjali.

Prve zaključne opazke z dopustov so letele na službo za socialo in družbeni standard, češ, da je letovanje v Maslenici predrago in si ga veččlanska družina prihodnje leto ne bo mogla več plačati. Pojasnilo, da je bilo za postelje v Maslenici izven doma potrebno odšteti 960 starih milijonov in da je bila to najcenejša možna varianta, ni doseglo učinka. Vsak pač gleda svoj žep in ne tistega, ki se trudi okrog cen dopustov. Sicer pa je neka delavka rekla: „Ljudje so čedalje bolj sitni, zahtevajo vedno več in zmeraj bodo našli nekaj, kar jim ne bo všeč.“ Se strinjamo.

Nekaj razgretosti so povzročili tudi zbori delavcev, kjer so se odločali o občinskem samopriskevku, o izplačilih osebnega dohodka 18. v mesecu, izvedeli pa so tudi, da se plače do Novega leta ne bodo mogle veliko povečati.

Delavci TOZD Konfekcije Mozirje so proti občinskemu samopriskevku protestirali z argumenti, da že tako in tako plačujejo redne krajevne samopriskevke, zato naj ta denar pаметno

porabi sama delovna organizacija, trdili pa so tudi, da veliko stvari v občini že imamo, kar pa še nimamo, naj zgradijo s krajevnimi samopriskevki. Dobronamerne razlage in utemeljitve, da bi imela delovna organizacija od denimo ureditve kanalizacije in pešpoti iz Mozirja do Nazarij konkretne koristi, niso naletele na razumevanje. Zato odločanje o samopriskevku še danes ni končano. Delavec pač odloča o svojem denarju sam, s samopriskevki je pa zdaj tako, da so lahko podkrepjeni z nešteto argumenti, a jim delavec ne bo več verjel, oziroma se jih je ob mizernih lastnih osebnih dohodkih naveličal.

V DSSS in v obratu Luče je bil samopriskevke soglasno sprejet.

Gospodarjenje, ki danes še veliko bolj temelji na iznajdljivosti in pravočasnih reakcijah kot nekoč, nas je tudi naravnost sililo v predlog, da izplačujemo osebne dohodke 18. v mesecu. Delavci so se s predlogom strinjali, nekaterim pa še vedno burijo duhove obresti, ki se naberejo za tiste „pomaknjene“ dneve do izplačila. Podjetje je moralo vse prispevke plačati do 26. v mesecu. Ker imamo sedaj izplačila pozneje, lahko plačilo prispevkov za tisti čas odložimo in jih poravnamo šele prihodnji mesec. Obresti, ki ostanejo, obračamo sami, da nam ni potrebno dodatno najemanje kreditov.

Po navadi se vsak razvname, ko se pogovarjamo o osebnih dohodkih. Je že tako, da smo najbolj občutljivi takrat, ko gre za nagrado našega dela, pa čeprav ta beseda, ki jo je skovala samoupravna socialistična terminologija, zveni skoraj zbadljivo, če ne kar žaljivo za delavca, ki mu je vedno manj jasno, kako si bo s svojo nagrado lahko kupil kruh, oblekel otroke, shranil ozimnico... . Vse bolj se torej kaže,

kako visokoleteče ideje o svobodnem in ustvarjalnem delovnem človeku strmoglavljajo pod težo resničnega stanja, kako se deklarativno dobro sprevrča v zlo, kako iz relativne blaginje drsimo v revščino.

Na zborih so bile napovedi o rasti naših osebnih dohodkov pesimistične, nekako po načelu, „če se bo kje kaj našlo“. V zadnjih mesecih smo že lahko optimistični saj o stagnaciji osebnih dohodkov ne moremo govoriti. Pa tudi do novega leta se bo, kot vse kaže, zakonodaja nekoliko sprostila, s tem pa bodo OD v večji meri odvisni od rezultatov delovne organizacije.

Splošna gospodarska gibanja nam v začetku jeseni narekujejo še slabše čase, kot smo jih vajeni. Ekonomisti, ki so napovedali rast inflacije do leta 1989, potem pa naj bi se umirila, sedaj v en glas zatrjujejo, da bo trajala še po Novem letu. Inflacijski zmaj, kot mu pravimo, bo torej pometal s svojim repom, kolikor bo mogel. Jaz ga na zelo banalnem primeru doživljam vedno, ko se Niko odpravi v Mozirje po denar za našo interno banko. Včasih je za določeno vsoto potreboval manjšo kuverto, zdaj ga ob konicah prinaša v vedno večji vreči. Nekje po novem letu bo tako izgledal kot pravcati ropar z veliko belo vrečo denarja na hrbtu. Človek bi se nasmejäl in zgrozil obenem!

Ko smo že pri interni banki, velja omeniti, da v podjetju razmišljamo o lastni hranilno kreditni službi, ki bi delavcem omogočala bistveno višje obresti, kot jih nudi banka, hkrati pa bi ves denar ostajal v delovni organizaciji.

Inflacija bo torej povzročala nenehno rast cen, povpraševanje na domačem tržišču bo spričo vedno nižje življenjske ravni padalo, za nas pa to pomeni, da

bomo vedno težje prodajali. Če pogledamo cenike za prihodnje leto (na primer: naša cena različnih moških hlač je od 134.000 do 269.000.— dinarjev, prišteti pa moramo še 16,5% davka), lahko vemo, da z veliko prodajo ne moremo računati. Ako se primerjamo s konkurenčnimi proizvajalci, potem so naše cene še kar znosne.

Tako nam ostaja usmeritev, ki nas bo

obdržala pokonci in jo moramo negovati. To je izvoz. A ne mislim na naše klasične „lohn“ posle, temveč na pravi izvoz, ki ga je bilo do danes premalo. Zato nam iskanje novih tržišč s tako poceni delovno silo kot je naša, ne bi smelo predstavljati velikih težav.

Naj za konec omenim še našo trenutno nevalgično točko, ki je bila tudi na

dnevnem redu zadnjega delavskega sveta. To je usoda obrata v Strugah. Njegove problematike se obširneje lotevamo na naslednji strani.

Nekakšna glavna povezava obeh delovnih sredin je v pridnem delu. Dobri rezultati bodo pripomogli k optimističnim rešitvam za obrat, obenem pa bomo vsi skupaj lahko rekli, da je vsaj tako, kot je, če boljše ne more biti.

ČLOVEŠKI VIDIK IN EKONOMSKA RAČUNICA VČASIH NE GRESTA Z ROKO V ROKI

„Me smo za to, da ostanemo v Lučah!“

Lepo urejen objekt, prilepljen na prisojno pobočje v Strugah je pred leti z velikim elanom pričel svojo proizvodnjo. Z njim smo hoteli prispevati k razvoju doline in same krajevne skupnosti ter tako ohraniti naseljeno prelepo gorsko področje. Danes je podoba tamkajšnjega življa in usoda našega obrata spremenjena. Ženske, ki smo jih zaposlili, so skozi vsa ta leta odhajale drugam, ostale doma na kmetijah ali celo zapustile dolino. Obrat, ki lahko nudi delo najmanj šestdesetim delavkam v dveh izmenah, tako postaja vedno bolj neekonomičen, saj obratuje le s polovično zmogljivostjo. Zato se v matični delovni organizaciji že nekaj časa vlečejo razprave o njegovi usodi.

Do danes so pristojne službe opravile že nekaj analiz, ki govorijo za ali proti nadaljnemu obstoju obrata, mi pa smo se tudi z delavkami samimi pogovarjali o možnostih dvoizmenskega dela in o eventualnem vračanju delavk, ki so zapustile delovno organizacijo. Ela Za-

vratnik in Pavla Robnik sta pred zgraditvijo obrata v Strugah delali v Nazarjah in torej dobro poznata težave tako ene kot druge organizacije.

„Že na začetku bi morali postaviti nižje norme, da bi mlajšim dali veselje. Tako po so počasi obupale. Tudi v Nazarjah nekatere ne dosegajo norme, a neko motivacijo vseeno imajo. Me tukaj delamo z istim tempom kot dol, toda učinek je slabši. Vzrok je v izredno hitrih menjavah nalogov, ki so količinsko majhni, zato učinek ni pravi. Komaj se enemu nalogu privadiš, že pride drugi. Tako ni rečeno, da je delavec slab, če rezultati niso zadovoljivi. Ko delavke vidijo, da kljub pridnemu delu, ne dosegajo „procentov“, ostanejo brez prave volje. To je imelo za posledico odhajanje celo tistih deklet, ki smo jih prej šolali nalašč za naš profil. Nekatere raje na Glinu opravljajo težka dela, manj zaslužijo, a domov pridejo zadovoljne in manj nervozne. Ne pa tu, ko kar pihaš od jeze, ko vidiš, da ne moreš izpolniti, kar prej

misliš, da lahko. Ko smo zadnjič delale za Zerres in Trendtex, se ni nobena pritoževala in tudi norme so bile dobre. Tudi smučarske hlače še kar gredo, sicer pa veste, kakšne težave so bile z njimi v Nazarjah!

Potem pa pravijo, da se v Lučah samo pije. To ni res! Hkrati je treba vedeti, da ženske, ki v Elkroju dosegajo izredno visoke norme, dostikrat pridejo kako uro prej v službo. Nasploh pa so norme različne. Lahko vse pridno delajo, na koncu pa „pridejo ven“ različni procenti. So pa tudi pri nas primeri, ko delavke, ki so prej dosegale le 30% norme, zdaj dosegajo 80% in več. Iz tega lahko vidimo, da se na delo nekako privadijo, le počakati je treba.

Glede na to, da je veliko delavk zapustilo obrat, bi le težko nabrali skupaj žensk za dve izmeni, že zato, ker jih je tod premalo. Tiste, ki so odšle, pa tudi nočejo nazaj, saj smo jih z visokimi normami že na začetku odgnali.

Verjamemo odgovornim, da ne vedo več, komu bi verjeli. Tako vsake toliko časa pride gor kdo, ki nam zagrozi z ukinitvijo obrata in tedaj nam ubije še tisto voljo, ki jo imamo. Lepo in prav je, da imamo v Strugah obrat. Prej je bila tukaj šola, ki je morala v Luče. Zdaj imamo Elkroj in ne smemo dovoliti, da bi propadla tako kvalitetna hala. Če bi obrat ukinili, bi del delavk ostal doma, del pa se bi jih vozil dol. Pa še to ni rečeno, da v Elkroju. Nekatere pravijo, da bi z nekakšno nenehno kontrolo nad nami dosegale boljše rezultate. Bolj kot delati ne moremo, zato tudi kak nov šef ne bi pomenil bistvene spremembe. Dokler bo menjava serij tako pogosta, ne bo z učinkom nič boljše!

Me smo zato, da ostanemo v Strugah! Dovolj smo že zmrzovale pozimi na postajah in vse premražene prihajale v Nazarje.“

Dejstva, ki so jih izrazile delavke, jasno govorijo ZA obrat v Strugah. Osnovna naloga matične delovne organizacije pa je, da poišče vsajčasno, če že ne stalno rešitev. Ena od teh je kvalitativne narave. Po mnenju vodje TOZD—a bi morali v Luče poslati

novoga vodjo, močno osebnost, ki bi obratu pomagala do večje učinkovitosti.

Na kvantitativnem področju trenutno izvaja največ raziskav kadrovska služba, katere izsledki so vse prej kot obetavni. Možnosti za povečanje števila kadrov so minimalne, saj se število prebivalstva v Lučah iz leta v leto zmanjšuje. Lani je v krajevni skupnosti živelo 1674 ljudi, letos je število padlo na 1658.

Povprečna starost je nekaj manj kot 50 let, mortaliteta pa je večja od natalitete, tako da o prirastku prebivalstva ne moremo govoriti. Za nas so predvsem

zanimiva dekleta, rojena leta 1974 in naprej, ki bi se osnovni šoli MORDA odločila za poklic konfekcionarke. Oziroma se na to pogojno verjetnost, ne bi mogli zapolniti dveh izmen niti v desetih letih.

Veliko delavk nam je pobrala „Iskra“ iz Solčave. Tako nam zdaj ostaja še nekaj možnosti v osnovnih šolah, kjer bi se dekleta, zopet pogojno, odločala za naše poklice. Tudi ne moremo pričakovati, da bi ženske s kmetij prišle k nam.

Ostale ženske, ki tukaj niso zajete, so za naš način proizvodnje prestare, da bi se lahko uspešno priučile za delo.

Na kadrovskem področju imamo tako bolj ali manj zvezane roke. Zato sedaj raziskujemo, koliko delavk bi se bilo pripravljenih iz Luč zopet voziti nazaj v Nazarje, v kolikor bi bil obrat ukinjen. Anketa, ki v tem času še ni dokončno obdelana, je v grobih obrisih pokazala, da se delavke niso pripravljene voziti nazaj v Nazarje, ali pa o tem še niso razmišljale. Nekaj bi jih odšlo v druge delovne organizacije, del bi jih ostal doma.

Večina za ukinitvev obrata noče slišati. Kot alternativno za rešitev težav želijo daljše delovne naloge, kjer rezultati dela gotovo ne bi izostali. Takšno rešitev zanje bi si želeli tudi mi, a kaj ko so naročila taka kot so, količinsko majhna in za izdelavo zahtevna. Delavkam, ki so v Strugah zaposlene, tako ne kaže nič drugega kot pridno delati in dosegati kar se da dobre rezultate. Matična delovna organizacija pa bo še naprej iskala optimistične rešitve tako zase kot zanje.

Ob morebitni ukinitvi obrata bi se torej nujno srečali z izgubo kadra, razvoj ki smo ga s postavitvijo obrata pričeli, pa bi se vrnil korak nazaj.

Jasno bi se pokazalo, da nobena rešitev ni dobra za vse, da pa bi ob eventualni ukinitvi obrata prizadeli nekaj delavcev. Namreč, vsak namig je lahko sporen, kakršnokoli odločanje za ali proti obratu še zdaleč ni zrelo, zato bo treba mirno počakati še na zadnje analize in potem trezno sestiti skupaj.

Na zadnji seji delavskega sveta je zadeva z Lučami dobila nekakšen pečat Status Quo, nespremenjenega stanja. In tudi ta zapis ga noče spreminjati!

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

Kakovost postaja izključen dejavnik pri prodaji proizvodov in storitev. V SFRJ danes niso ustvarjeni družbeni pogoji in okolje za dolgoročno in sistematično delo s kakovostjo.

Celovito obvladovanje kakovosti je tisto, kar moramo storiti v vsaki proizvodni in storitveni organizaciji. Izvajati ga moramo na vseh nivojih, z vsemi delavci in za vsa opravila, v celotni reproviverigi. Celovito obvladovanje kakovosti pomeni spremembo načina vodenja. Prva stopnja obvladovanja kakovosti je poznati zahteve kupcev in kaj bodo kupili.

Ni mogoče določiti kakovosti, ne da bi pri tem poznali stroške — kakovost, cena (stroški), rok dobave (količina). Vedno je potrebno ustrezno ukrepati.

Obvladovati kakovosti ni mogoče brez ustreznih aktivnosti za izboljšanje stanja (planiraj, stori, preveri, ukrepaj). Idealno stanje pri obvladovanju kakovosti je tisto, ko kontrola ni več potrebna, saj s kontrolo dosegamo le omejene rezultate.

Celovito obvladovanje kakovosti se prične in konča z izobraževanjem, zato moramo stalno izobraževati tako predsednika organizacije kot delavca na traku.

1. Kakovost je skupek lastnosti in karakteristik proizvoda ali storitve, ki zagotavljajo dano potrebo. Dano potrebo določa kupec, ki želi pridobiti proizvod ali storitev. Zato mora odgovarjati njegovim pričakovanjem. Kupec želi proizvod, ki ustreza standar-

dom. Kupčeve potrebe in zahteve naraščajo in to hitreje kot se spreminjajo standardi in predpisi.

Kupec zahteva proizvod, to je njegove resnične in ne njegove nadomestne kakovostne karakteristike. Zato je potrebno pri določanju kakovosti razumeti resnične kakovostne karakteristike, odrediti merilne metode in postopke za ugotavljanje resničnih kakovostnih karakteristik, odkriti ustrezne nadomestne kakovostne karakteristike in jih uvesti v proizvodnjo.

To velja za vsak proizvod in za vsako storitev – tudi bančno, trgovsko, prometno itd.

2. Kakovost je prva in se da doseči samo z dolgoročnim sistematičnim delom.

Dobra kakovost je samo tista, ki zadovoljuje kupca (kakovost projekta, kakovost konformosti).

Kratkoročno prizadevanje za dobiček gre vedno na račun kakovosti. Višja kakovost pomeni (v začetku!) višje stroške v procesu, vendar se z njo poveča zadovoljstvo kupca, poveča promet, kar povzroči na koncu padec stroškov. Končni rezultat je „VIŠJA KAKOVOST OB NIŽJIH STROŠKIH“.

Zato so istočasno KAKOVOST, CENA in ROK DOBAVE temeljni parametri vodenja in osnova za poslovanje v vsakem družbenem sistemu.

B. E.

Fluktuacija delavcev v DO ELKROJ MOZIRJE v letu 1988

Glede na leto 1986 in 87 se je v letu 1988 fluktuacija še zmanjšala, saj znaša do 30. 9. le 4,4% za vso delovno organizacijo in je bila najvišja v TOZD Konf. Šoštanj 4,7, nekoliko nižja v TOZD Konf. Mozirje 4,5, bistveno pa se je znižala v DSSS, kjer znaša 3,2%.

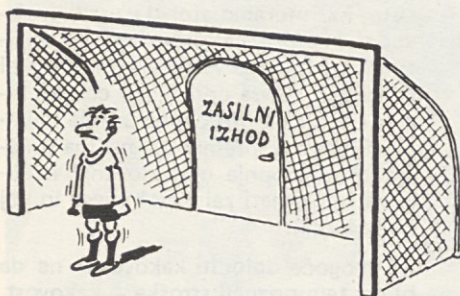
Iz zgornje tabele lahko ugotovimo, da je v TOZD Konfekcija Mozirje in DSSS največ delavcev zapustilo delovno organizacijo zaradi nezadovoljstva z delom. V TOZD Konfekcija Šoštanj pa je največ delavcev, skoraj 50% imelo negativno oceno poskusnega dela (45,5%), več kot 25% se jih je starostno upokojilo.

V DSSS pa se je v letošnjem letu fluktuacija zelo zmanjšala. Delavci, ki pa so odšli pa so bili v največji meri nezadovoljni z delom. V celoti gledano pa je fluktuacija v tem letu povsem v mejah normale in bomo lahko zadovoljni, če bo tudi v prihodnje tako.

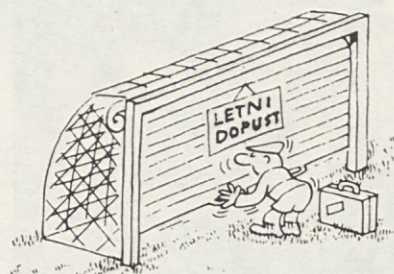
Zora Štruel

TABELA I.: VZROKI ODHODOV DELAVCEV IZ DELOVNE ORGANIZACIJE V LETU 1988 do 30.9.1988

org. enota	TOZD Konf. Moz.		TOZD Konf. Šoštanj		DSSS		DO	
	f	%	f	%	f	%	f	%
nezad. z delom	11	37,9	2	18,2	3	75,0	23	
starost. upokoj.	7	24,0	3	27,3	1	25,0	11	
nezad. s predpostavljenim preselitev	1	3,5	—	—	—	—	1	
invalid. upok.	4	13,8	1	9,0	—	—	6	
neg. ocena posk. dela	1	3,6	—	—	—	—	2	
ostala doma kršila del dol.	4	13,8	5	45,5	—	—	13	
	1	3,6	—	—	—	—	1	
	—	—	—	—	—	—	—	—
SKUPAJ	29	100,0	11	100,0	4	100,0	44	

Brez besed

Brez besed

Brez besed

Končal šolanje na višji stopnji

Tov. Milan Gaberc je zaključil šolanje na zagrebški fakulteti tekstilnih smeri. Pridobil je diplomu na konfekcijski smeri in s tem pripadajoč naslov inženirja konfekcije.
ČESTITAMO!

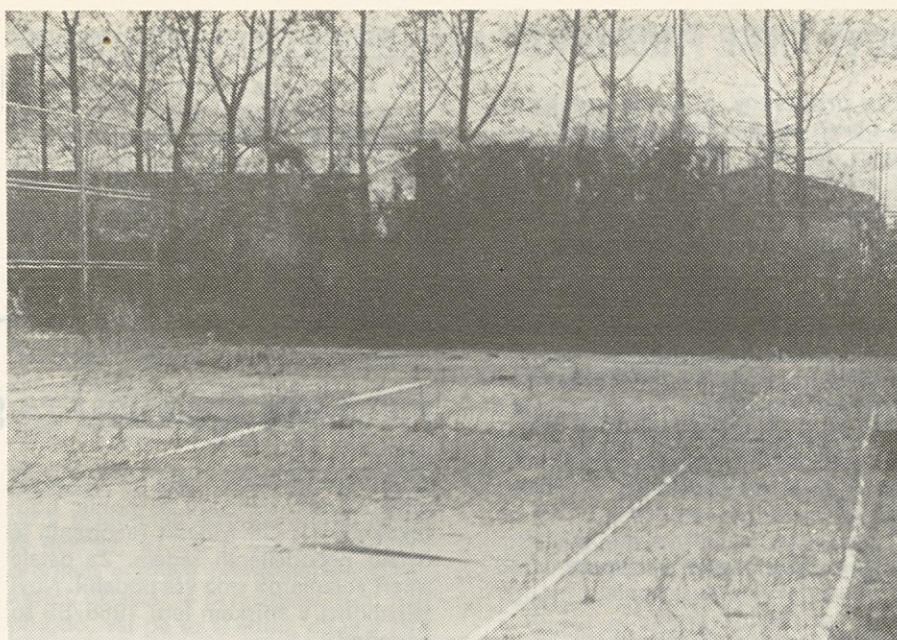
o b v e s t i l o

Obveščarno vas, da bo namesto dr. Ide Kramer pristojni zdravnik za odobranje bolniškega staleža dr. Anton Žunter.

V Elkroj bo prihajal vsak ponedeljek od 7. — 8. ure.

V ambulanti dr. Kramerjeve v Nazarjah bo delal izključno le za potrebe delavcev Elkroja vsak torek in četrtek v tednu od 7.— 9. ure.

Nujne primere za bolniški stalež v času, ko ne bo dr. Žunterja, bo sprejemal le dr. Širko. Brez podpisa dr. Žunterja ne bo priznan oz. plačan bolniški dopust.

Kje so zdaj tisti, ki so na začetku bili zadolženi za skrb nad igriščem. Kaj meni sindikat, OO ZSMS in ostale organizacije. Je odgovoren vsak po malo ali vsi skupaj? Kdorkoli že, zadnji čas je, da našo Sodomo in Gomoro potegnemo iz pozabe. Končno so za igrišče šla določena sredstva, ki so bila tedaj še majhna. Danes se v ureditev teniške-

ga igrišča vlagajo milijarde, želimo si jih čim več, hkrati pa pustimo, da nam naše propade pred nosom.

Za začetek ga je potrebno vsaj očistiti. Pobudo so nekoč že dali mladinci, zdaj pa so dokončno izzvani, da jo uredničijo. Šele potem bomo lahko z igriščem načrtovali naprej.

Naša

„bodeča neža”

Če bi znotraj delovnih organizacij podeljevali nageljne ali bodeče neže za (ne)urejenost, bi si jo brez pomislov prislužili z našim teniškim igriščem.

Kar nekaj let je že preteklo, odkar se igrišča ni nihče dotaknil. Razlog naj bi tičal v dejstvu, da ga bo zaradi širjenja Elkrojevih objektov tako ali tako treba kmalu porušiti. Ker pa se graditev pomika iz leta v leto, se z njo vred pomika tudi vsakovrstno grmovje po mreži okoli igrišča. Kljub temu, da je teniški šport postal izjemno popularen in torej last širokih ljudskih množic in ne le izbranec kot pred leti, se na igrišču bohoto plevel, ograja vztrajno rjavi, raztrgane mreže in ostala navlaka pa dajejo vtis kot da so tamkaj pozabljene po neki daljni katastrofi.

OBVEZNO PRAKTIČNO DELO KOT VIR DODATNEGA ZASLUŽKA

Od junija do septembra se je v naši delovni organizaciji zvrstilo 27 dijakov in študentov na počitniškem delu. Nekateri od njih so opravljali svoje obvezno praktično delo, drugi so se prijaviли za delo čisto samoiniciativno, zato pač, da bi kaj zaslužili.

Zaslужek pa je zelo relativna zadeva v današnjih časih. Kar vsi po vrsti so tarnali, da tistih trideset starih milijonov, seveda če si priden, ne pomeni ravno bogastva. Še slabše je, če nisi priden. Tedaj ti pripada le 32% v gospodarstvu SRS izplačanega OD v predhodnem periodičnem obračunskem obdobju. Za osnovnošolce je ta odstotek še nižji. Priden je zaslužil 55%, manj uspešen pa le 27% zgornjega dohodka. Izplačano „bogastvo” se torej s starostjo praktikanta povečuje in če ga hitro ne zavraviš ali obrneš kot pravimo, ti

ga požre inflacija. Slednjega se tudi otroci, ki prihajajo delat, dobro zavedajo in mislim, da niso imeli problemov z obračanjem svojega zaslužka. Starejši jim veselje nad lastnim denarjem kaj radi pokvarijo, češ, kaj pa je danes teh nekaj fičnikov. Seveda pa so tukaj tudi delavci, ki se morajo ves mesec truditi za svojo ubogo plačo, ki ni kaj višja od počitniške prakse. Vsaka medalja, vsak zaslužek ima, dve plati, ta, s počitniško prakso pa še tretjo. Namreč, praktikanti imajo tako možnost z lastnim delom spoznati barvo našega denarja. Kako se bo z leti in krizo spreminjala bodo ugotovili, ko bodo stopili v redno delovno razmerje. Do tedaj jim bo počitniško delo pomenilo kar lep dodatek k štipendiji ali žepnini — pa če se še tako otresajo te trditve.

NOVE ŠIFRE PRISPEVKOV

Šifre prispevkov, ki so na zadnji strani obračunskega lista za izplačilo osebnega dohodka, ne veljajo več. Za lažje spremljanje gibanja prispevnih stopenj uporabite spodnje šifre:

ŠIF NAZIV PRISPEVKA

03 Rep. davek iz OD delavcev
04 Obč. davek iz OD delavcev
05 Skupnost otr. var. — domicil
06 Skupnost otr. var. — del mes.
07 Izobraževalna skupnost
08 Skupnost soc. skrbstva
09 Rep. kulturna skupnost
10 Obč. kulturna skupnost
11 Rep. telesno—kult. skupnost
12 Obč. telesno—kult. skupnost
15 Skupnost za zaposlovanje
17 Zbirna stopnja—sedež
19 Solidarnost za Črno goro
20 Dodatni rep. davek iz OD

35 Skupnost otr. var. — domicil
37 Izobraževalna skupnost
38 Skupnost soc. skrbstva
39 Rep. kulturna skupnost
40 Obč. kulturna skupnost
41 Rep. telesno—kult. skupnost
42 Obč. telesno—kult. skupnost

Opreмили smo se s telefaksom

Ena izmed pomembnejših investicij v naši delovni organizaciji za katero smo odšteli eno in pol stare milijarde, je bila nabava telefaksa.

Telefaks je razmeroma nova naprava s področja informacijskega oziroma telekomunikacijskega sistema, ki s pomočjo telefonskih linij služi za hiter prenos sporočila. Od teleksa se razlikuje po tem, da poleg tekstovne informacije posreduje tudi slikovno. To nam še posebej služi pri prenosu raznih skic, ki jih potrebuje naša služba za operativno pripravo dela in ostale službe.

Edina težava, ki pa je za našo telefonijo že običajna, je velika zasedenost telefonskih linij. Tako največ sporočil od naših tujih partnerjev sprejemamo šele v popoldanskem času, ko so linije manj obremenjene.

Številka našega telefaksa je 831-545.

Tehnična izboljšava likalnih stiskalnic

Komisija za inovacije je 14.9. 1988 obravnavala prijavo tov. Ros Matija in Fale Štefana, ki sta izvedla tehnično izboljšavo na vležanju horizontalne osi pri gibanju glave na likalnih stiskalnicah. Sedanjí izboljšán način vležanja

v primerjavi s prejšnjim omogoča sprotno mazanje drsnih ležajev, poljubno nastavljanje pritiskov in večjo sigurnost delovanja, medtem ko je pri obstoječem prihajalo do zaribavanja osi, s tem pa tudi do težav in zastojev pri likanju.

Izboljšán sistem že nekaj časa dela in

niso se pokazale nikakršne težave ali zastoji, ki so bili prej prisotni. Ker ni na voljo ustreznih podatkov o vrednosti popravil in zastojev na strojih, ki bi bili osnova za izračun višine nagrade, je inovatorska komisija predlagala izplačilo nagrade za tehnično izboljšavo v višini 415.000 din za dobo petih let.

PODELITEV ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1988/89

Za prihodnje šolsko leto nismo uspeli podeliti vseh štipendij za poklic konfekcionar II. Od trideset razpisanih je ostalo nepodeljenih sedem. Za ostale smeri šolanja pa smo vse podelili. Novi štipendisti v šolskem letu 1988/89 so naslednji:

TOZD Konfekcija Mozirje:

KONFEKCIONAR II:

Belak Jožica, Ljubija
Brajdič Barbara, Rečica ob Paki
Berdnik Nataša, Malí vrh
Dobnik Darja, Podgora
Drnovšek Manuela, Laško
Gluk Antonija, Homec
Grudnik Branka, Okonina
Knap Klementina, Solčava
Krebs Suzana, Meliše
Obojnik Jožica, Ter
Papež Irena, Dobletina
Petak Bernarda, Ljubija
Petek Klavdija, Šmiklavž
Pfeifer Saša, Nizka
Planovšek Branka, Trnovec
Pustoslemšek Barbara, Juvanje
Uzar Nataša, Nazarje
Zavolovšek Klavdija, Mozirje
Zebec Zlatka, Ljubija
Samac Daliborka, Gorenje

Tov. Pečnik Karmen in Potoka, Rozničnik Dominki iz Šmihela in Gaber Mariji iz Brezij smo podaljšali štipendijsko pogodbo za pridobitev poklica konfekcionar II.

KONFEKCIJSKI TEHNIK:

Blekač Rozalija, Spodnje Pobrežje
Rušnov Vesna, Nazarje
Veršnik Klementina, Gornji grad

KONFEKCIJSKI INŽENIR oz. DIPLOMIRAN INŽENIR KONFEKCIJE:

Jerovčnik Brigita, Nazarje
Letojne Zdenka, Bočna
Podkrižnik Anica, Poljane
Rihter Anita, Bočna
Tesovnik Slavica, Savina
Zagožen Ema, Volog

DSSS:

RAČUNALNIŠKI TEHNIK

Purnat Matej, Volog

EKONOMSKO KOMERCIALNI TEHNIK:

Skornšek David, Loke

DIPL. EKONOMIST:

Gaberc Blanka, Mozirje

TOZD Konfekcija Šoštanj:

KONFEKCIONAR II:

Čas Suzana, Škale
Britovšek Martina, Škale
Virbnik Milena, Škale
Platovšek Metka, Podkraj
Ratnik Andreja, T. Velenje

Z. Š.

— Tako, sedaj so vse sestavine tukaj, toda pozabila sem recept!

Petdesetletniki

V letu 1988 so izpolnili 50 let naslednji delavci:

TOZD KONFEKCIJA MOZIRJE

- Bezovšek Pavla – končni kontrolor
- Jakšič Brane – ref. za kooperacijo
- Keščec Mato – ref. za kooperacijo
- Kolenc Francka – vodja skupine A1
- Letojne Terezija – konfeksionar
- Navodnik Francka – vodja skladišča surovin
- Turk Pepca – adjustirec II
- Urbanc Marija – medfaz. likalec
- Zavratnik Ela – ročni delavec

TOZD KONFEKCIJA ŠOŠTANJ

- Mihajljević Ljudmila – čiščenje nitk
- Tot Fanika – kuharica

DSSS

- Goltnik Marija – vzorčna šivilja

Vsem delavkam in delavcem ob jubileju iskrene čestitke in še na mnoga leta!

Z. Š.

Novosti za imetnike

tekočih računov

in hranilnih vlog

LB Temeljna banka Velenje obvešča varčevalce, da veljajo od 1.8. 1988 naslednje spremembe:

1. najnižji znesek, na katerega lahko glasi izdani ček se poveča od 5.000.– din na 10.000.– din,
2. pri brezgotovinskem poslovanju (plačilo blaga in storitev) se najvišji znesek za izdani ček zviša od 50.000.– din na 200.000.– din,
3. pri gotovinskih izplačilih v drugih bankah (Jugobanka, Beogradska banka,...) in PTT organizacijah se najvišji znesek za izdani ček zviša od 50.000 din na 100.000.–din,
4. dnevno izplačilo z dinarske vpogledne hranilne vloge druge banke ali pošte se zviša od 100.000.– din na 200.000.– din.

V sistemu Ljubljanske banke lahko imetniki tekočih računov LB dvigajo gotovino do 300.000.– din na en ček.

Imetniki tekočih računov Temeljne banke Velenje pa lahko dvigajo gotovino v vseh enotah Temeljne banke Velenje v okviru kritja na tekočem računu.

POČITNIŠKA RETROSPEKTIVA

Dolgo vroče poletje je končno za nami in v teh mrzlih jesenskih jutrih se kar radi spomnimo, kako vroče nam je bilo na letovanju, kaj nas je jezilo in kaj razveselilo. Zato najbrž ne bo odveč daljši pregled naših dopustniških zmogljivosti. Večina stvari je bila lepo utečena, brez pomanjkljivosti pa seveda ni šlo.

Začenjajo se pri dotrajanih počitniških prikolicah, ki so jih fantje in mošje za silo popravljali, da so lahko v njih s svojimi družinami normalno preživljali dopust. To seveda ni najbolj pohvalno za naše mehanike. Zato bodo v prihodnjih sezonah morali poslati nekoga, ki bo z vsem potrebnim orodjem odpravil pomanjkljivosti. Nekateri delavci se pritožujejo tudi nad posodo, vsi pa so si edini, da je v baldahinih treba položiti linolej, kjer ga še ni.

V kampu Bjela uvala v Poreču se je pojavljala tudi težava s plačevanjem turistične takse. Pri tem podjetje ne more storiti nič. Pogodba s kampom je pač takšna, da v ceno kampiranja ni vračunana turistična taksa in jo tako mora plačevati vsak sam. V Umagu in Savudriji je taksa že vnešena v pogod-

bo o plačilu letovanja. Tudi sicer je kamp v Poreču dražji od ostalih dveh. Naslednja neprijetnost je prihajanje dopustnikov na oddih pred časom izmene. Malo kulture bi pa le lahko pokazali! Pomislimo malo na ljudi, ki so letovali pred nami in jih ne priganjamo pred določeno uro iz apartmajev in prikolic. Ni prijetno pospravljati, ko ti drug že stoji pred vrati in čaka, da se bo vselil. Zakaj bi si konec dopusta pokvarili z nervozo zadnjega dne. SPOMNITE SE NA TO PRIHODNJE LETO! Veliko delavcev je tudi izrazilo željo po daljših izmenah. Radi bi 10–dnevno letovanje. O predlogu že resno razmišljamo, do naslednje sezone pa se bomo morali dokončno odločiti.

Apartmenti v Vrbniku so bili trn v peti tistih, ki so letovali v njih. Zato si nikakor ne zaslužijo pozitivne ocene in jih prihodnje leto ne bomo več najeli. Zmogljivosti pa bodo kljub temu ostale enake, saj bo v novi sezoni že nared apartma v Barbarigi.

Za oddih v Čateških toplicah je vsekoli veliko zanimanje, zato sporočamo, da sta ves oktober in november zasedena. Prijavljate se torej lahko za termine v decembru in naprej.

Počitniški dom v Maslenici (foto T. Urlep)

Čatež, kamp in naselje Čateške toplice ANČKA REBIČ:

V Čatežu sem se počutila kot doma. Hiška je super! Sedaj je v njej tudi televizor. Manjka morda samo še tepih v jedilnici in zložljiva vrtna garnitura, da jo lahko spraviš pod streho. Okolica je zelo lepo urejena. Nikjer nobene smeti. Tudi voda za kopanje je čista. Klima je blaga, brez posebne vročine, tako da je za človeka to resnično pravi oddih. Sprehajaš se lahko po mili volji. Za ljudi željne zabave je dvakrat tedensko ples. Med tednom so tudi različne prireditve. V moji izmeni so ravno nastopale folklorne skupine in z možem sva si jih z veseljem ogledala. Malo sem se lovila edino okrog časa izmene. Drugje je ob deseti uri dopoldne, kar je pametno, v Čatežu pa je ob petkih ob sedemnajstih. To je zelo neugoden čas. Vzeti si moraš dopust, da si do sedemnajstih v toplicah. Zoprno je da graš dol samo prespat. Tako je čisto vseeno, če prespiš kar doma in se zjutraj odpraviš na pot. Bolje bi bilo, da bi bila izmena ob sobotah dopoldne.

Letos sem bila z oddihom zelo zadovoljna. Skoraj lahko rečem, da tako prijetnega dopusta še nisem imela. Vračala se bom, če bom le dobila prost termin. Če bi imeli še kako hiško ali prikolico „odveč“, bi jo lahko dali še v kakšne druge toplice.

Umag, kamp Stella Maris MARIJA VAJD:

Sanitarije so pod kritiko...obupne. Sicer pa vem, da drugod ni kaj boljše. Tople vode ni. Plaža je daleč, a zelo lepa. Mivka je kot nalašč za otroke, le oddaljenost ni primerna. Drugače je mesto postavitve kar v redu in čeprav je ob cesti, imaš mir.

Kuhali smo sami. Imajo pa tudi samopostrežno restavracijo z zelo poceni hrano. Dobro bi bilo, da bi v baldahin postavili nizko omarico ali regal za posodo. Lahko bi dodali še električni kuhalnik (ali pa si ga prineseš sam) za kuhanje v baldahinu. Tako se izogneš vročini v prikolic, obazinjeno pohištvo v njej pa se ne naleze vonja po hrani. Regal je tudi zelo primeren za odlaganje najrazličnejših stvari, ki jih imaš rad takoj pri roki. Tudi podolit bi bil dobrodošel v baldahinu. Pri mali prikolic je položen, pri veliki moraš pa ribati in ne moreš temeljito čistiti. Vrtna garnitura je dotrajana. Mož jo je za silo popravil, a če bi vedeli, kako je, bi vzeli s sabo več orodja.

Vreme je bilo lepo, le čas je prehitro minil. Kako lepo bi bilo, če bi bile desetdnevne izmene!

Zdravstveni dom je tudi blizu. Ambulanta je odprta od 8–9.30. Jaz sem morala zaradi alergije po injekcije, a zaradi tega dopust ni bil pokvarjen. Imajo zelo prijazno osebje.

Opozorila bi na to, da se ženske pritožujejo, ker morajo v Bjeli uvali same plačevati turistično takso, ki je v Umagu ni treba, saj jo vsebuje že celotno plačilo. Morali bi nekako urediti, da se jim stroški takse vrnejo pri podjetju.

Druga zelo neprijetna stvar pa je, da ljudje prihajajo na dopust pred časom izmene. Tako te naravnost preganjajo, da v naglici pospravljaš in pomivaš. Nekatero ženske nimajo rade, da jim kdo gleda pod roke. Pa tudi možje potem postavljajo avtomobile drugam, da ga prispeli lahko postavijo na stalno mesto. Malo uvidevnosti do tistih, ki odhajajo ne bi bilo odveč.

Poreč, kamp Bjela uvala: VIKICA WEIS:

Bila sem prvič v tem kampu. Plaža je za majhne otroke tod čisto zanič. Prevelike skale so, tako da tudi odrasli pridejo domov obtolčeni. Kar me je izredno presenetilo in sem najmanj pričakovala, pa so bile čiste sanitarije ter topla voda – in to povsod: na tuših, na pipah za pomivanje posode....Super! Imajo ogromno kolektorjev in tako tople vode ni nikoli zmanjkalo. Tudi okolica sanitarij in kampa je bila res čista.

Prikolica stoji v prijetni senci. Kljub vsemu me ne bi motilo, če bi se med dopustom pojavil kakšen naš mehanik. Eno okno bi nam kmalu odpadlo s prikolicice. Ko smo prišli je bil baldahin na eni strani podrt. Sosedje so nam povedali, da se je sesedel med tednom, ko ni bilo nikogar. Mož je komaj vse popravil. Plinska bomba ni nič zavarovana. Ne da se zakleniti, ker je vse pokvarjeno. V mali prikolic je kuhinjska napava, lahko bi jo dali tudi v veliko. Inventar je dotrajan. Nekaj posode je nove, a ostala skoraj ni več primerna

za uporabo. Dobro bi bilo, da bi položili pod v baldahinu, da ne bi bilo potrebno ribati.

Trgovina je normalno založena. Mesa, sadja in zelenjave je bilo kolikor si hotel. Kdor si želi zabave, je ima napretek. Škoda je bilo le, da nimajo izposoje čolnov. Imajo jo v Zeleni uvali, v Bjeli pa ne. A nič hudega! Bilo je v redu, le plaža, plaža...

Kamp Savudrija, OLGA PRAZNIK

Letovala sem na začetku sezone, zato je bilo vreme še bolj sveže. Kamp in sanitarije so bile čiste. Ker še ni bilo veliko dopustnikov so lahko čistočo redno vzdrževali. Tudi voda je bila topla. Plaža je še kar, le ježev je veliko. Posoda v prikolic je bila dokupljena. Res je hrana bolj užitna iz porcelanskih krožnikov kot iz plastičnih. Mižo smo si ves čas podlagali, a se je nenehno premikala. Je pa zelo dobro, da je okrogla, ker lahko okrog nje sedi veliko ljudi.

Malo me je tedaj motila slaba kvaliteta sadja v trgovini. Lahko bi uredili nekaj stojnic s svežim sadjem in zelenjavo.

Zabave je v kampu kolikor želiš. V restavraciji dobiš za zmerno ceno okusno hrano. V bližini hotela smo odkrili tudi bazen z morsko vodo. To je enkratno za starejše ljudi in otroke, saj v bazenu ni valov in ježev. Jaz sem imela s sabo mamo in ona se je našega odkritja najbolj razveselila.

Mislím, da v Savudriji ni treba premikati prikolic. Naša stoji na odličnem prostoru. Do plaže imaš le dve minutki in medtem ko kuhaš v prikolic, se lahko „skočiš“ osvežit v morje. In tudi sam borov gozdček

Prva dopustniška izmena v Maslenici. (foto: T. Urlep)

nudi prijetno senco, veverice, ki se igrajo po tleh in po drevesih, pa ti s svojo igrivostjo pomagajo k sprostitvi.

Maslenica, počitniški dom ZORA ŠTRUCL:

V Maslenici sem bila letos prvič. Čudovito! Ne vem, zakaj se ženske tako pritožujejo. Če nisi željan ne vem kakšne zabave ob večerih, če imaš družino z majhnimi otroki, potem ti v Maslenici ni hudega. Res, dom je majhen, toda če živiš v privat hiškah, je še boljše. Vodo še vedno dovažajo, a je je bilo zadosti. Verjela bi, da je ob konicah kdaj zmanjka. V moji izmeni je bilo 55 ljudi. Kuharice so garale v veliki vročini noč in dan, da so speljale vse kot se spodobi. Zanje je najtežje. Jabolčni zavitek so na primer morale dati peči k sosedom, saj pri dveh navadnih plinskih štedilnikih in eno pokvarjeno pečico res ne moreš delati čudežev. A kljub temu je bila hrana čisto v redu.

Ljudje so se pritoževali tudi zaradi sence. Toda če jo hočeš najti, jo čisto lepo imaš. Kljub kamenju in skalam ob obali se otroci niso dali motiti pri kopanju. In sploh obala ni tako strašna.

Imaš tudi veliko možnosti za izlete v bližnjo in daljno okolico. Res lahko rečem, da sem se imela enkratno. So stvari, ki jih bo v bodoče pač treba urediti, a to ti ne more pokvariti dopusta.

apartmaji Vrbnik, Malinska

O apartmajih v Vrbniku in Malinski smo se pogovarjali z mnogimi delavci. Splošen zaključek je bil, da je letovanje v Malinski zadovoljilo naše počitnikarje, medtem ko so se nad Vrbnikom pritoževali.

V Vrbniku je bilo težavno predvsem to, da so družine stanovale v različnih apartmajih. Tako so nekateri naleteli na slabo stanovanje, na premalo posode za osnovno kuho - vse je pač zavisevalo od lastnika. Plaža je bila kamnita s tušem, voda takoj globoka, športnih igršč ni, zabave tudi premalo. Eni so dobili apartma čisto ob glavni cesti, tako da so morali ves čas paziti na otroke. Drugi so naleteli na čuden odnos lastnika, ki se je pojavil šele drugi dan po prihodu gostov, ostali družinski člani pa šele zadnji dan. Tretji so bili deležni obojega.

Dobra stran je bilo čisto morje, mir in tudi gneče ni bilo.

Z Malinsko so bili skoraj vsi zadovoljni. Stanovanje je bilo kolikor toliko v redu, posode je bilo dovolj, obalo so si lahko poiskali različno. Vse kar so gostje želeli, se je dalo urediti. Lahko so živeli v miru ali se zabavali.

Panorama v Maslenici (foto: T. Urlep)

Vsi dopustniki pa so bili enotnega mnenja, da je letovanje v apartmajih res čisto nekaj drugega kot v prikolicah. „Ti vsaj na stranišče ni treba hoditi daleč“, so rekli.

Druga stran je seveda cena takšnega letovanja. No, hudih pripomb kljub vsemu ni bilo veliko.

Tri dni v Rimu

Resnično predan umetnosti sem že vrsto let hrepenel po Rimu. Zato sem bil toliko bolj vesel, ko je društvo finančnih in računovodskih delavcev organiziralo izlet v italijansko prestolnico.

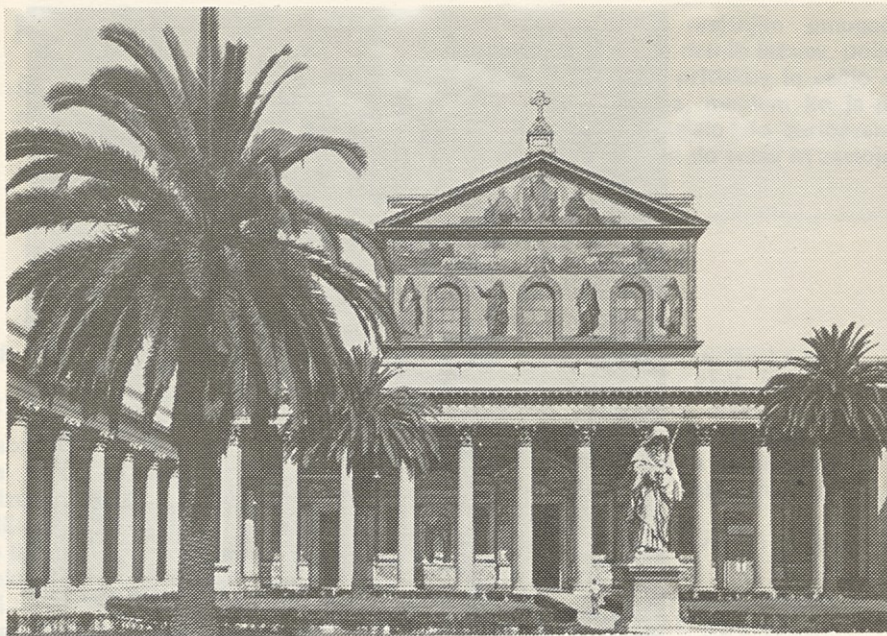
Na pot smo se odpravili 22. septembra ob 19. uri z luksuznim avtobusom Van Hool, ki ima v svoji dodatni opremi video, bife, stranišče in prezračevalne naprave.

Po opravljenih carinskih formalnostih na prehodu Fernetiči, smo nadaljevali nočno vožnjo po Sončni cesti mimo Mester, Benetk, Padove do Bologne in Firenc, ter naprej proti Rimu z vmesnimi postanki za okrepitev in oddih.

V jutranjih urah smo zagledali Rim. Ker smo prišli s severne strani smo si najprej ogledali kompleks olimpijske vasi. Naš prvi pravi ogled se je začel na Beneškem trgu, ki velja za središče Rima. Beneški trg je zelo veličasten. Krasi ga velikanski spomenik Viktorja

Emanuela II v katerem je tudi grob neznanega junaka Italije. Spomenik je tako velik, da spominja na parlament. Obdan je s številnimi skulpturami, med katerimi je največji kip Viktorja Emanuela na konju, delo kiparja Chiaradija. Dve četverovpregi na vsaki strani nad vhodoma v stebriščni hodnik ponazarjata Svobodo in Zedinjenje Italije. Poleg spomenika sta še razkošna vodometa, ki predstavljata Jadransko in Tirensko morje. Na obeh straneh trga stojita dve renesančni beneški palači. Palača na desni strani je bila včasih papeževa rezidenca, nato sedež beneškega poslaništva, pozneje sedež fašistične Italije, danes pa so v njej pomembne umetniške razstave. Na levi strani beneške palače je bazilika Sv. Marka.

Za spomenikom je manjši toda zelo lep trg Kapitol, ki velja za moralno središče Rima. Kapitolski trg obdaja s treh strani tri palače. Na sredi

Bazilika sv. Pavla

je senatska palača, konservatorska na desni in muzejska na levi strani trga. Na sredi stoji velik kip Marka Avrelija na konju, ki ga nismo videli, ker ga restavrirajo. V kapitolskem muzeju je shranjena znana volkulja, ki doji Romula in Rema in velja za simbol Rima.

Po ogledu Kapitola smo se napotili v Forum Romanum. V Forum Romanum so ostanki in razvaline starega antičnega Rima. Deloma so ostali ohranjeni še slavoloki Septimija Severa, Titov slavolok, Kurija, ter tempelj Antonina z Faustino in Avgusta. K Forum Romanum spada tudi Kolosej, velika antična arena. Občudovali smo zgradbo štirinadstropnega zidu Koloseja. Prva tri sestavljajo arkade vseh treh antičnih slogov: dorskega, jonskega in korintskega. Četrto nadstropje pa je strnjena zidna gmota z okni. V notranjosti Koloseja so ostanki tribun, na sredi pa zemeljskih rovov in hodnikov, kamor so spuščali ljudi in zveri.

Najlepša antična stavba, ki se je ohranila do danes je Panteon, ki je ena največjih mojstrov inženirjev. Najprej je služil kot tempelj, pozneje pa so ga spremenili v cerkev, da se je ohranila do danes. Panteon ima pri vhodu mogočen portal iz velikih arkadnih stebrov. Posebna zanimivost orjaške kupole Panteona je devetmeterska odprtina na vrhu kupole, ki je edini vir svetlobe v notranjost. V Panteonu so čudovite kapele ter kasetiran strop, ki se proti vrhu zožuje. Danes so v Panteonu različna umetniška dela in grobnice. Tu je grob slavnega renesančnega slikarja Rafaela Santija.

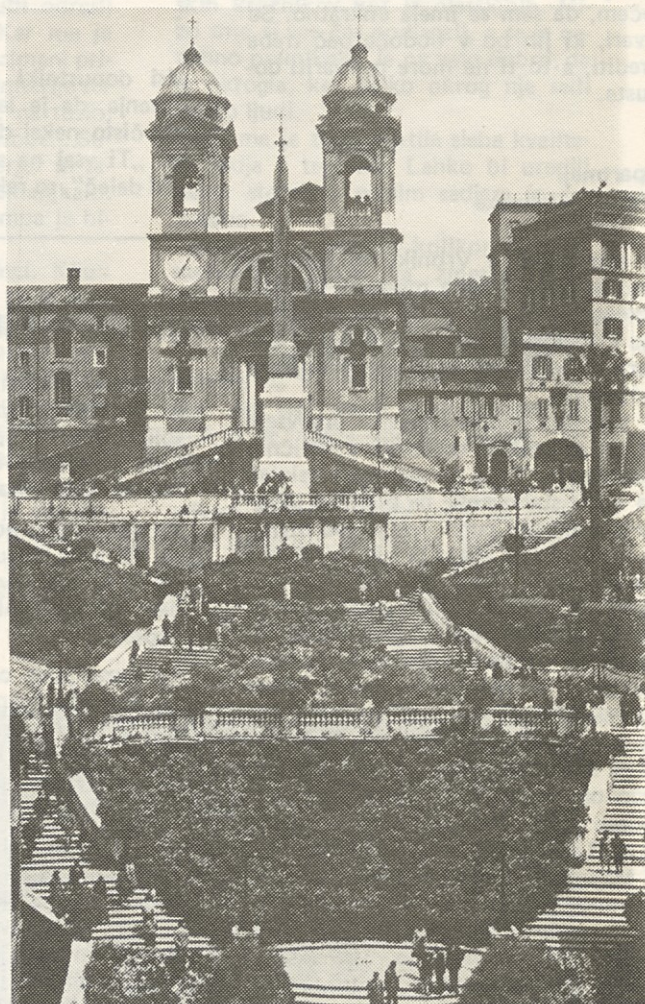
S krožno vožnjo smo si ogledali EUR, ki danes predstavlja forum sodobnega Rima. Najpomembnejše zgradbe Eura so Pier Luigi Nervijeva športna

palača dela, palača kongresov, velika cerkev Sv. Petra in Pavla, ter palača italijanske omike.

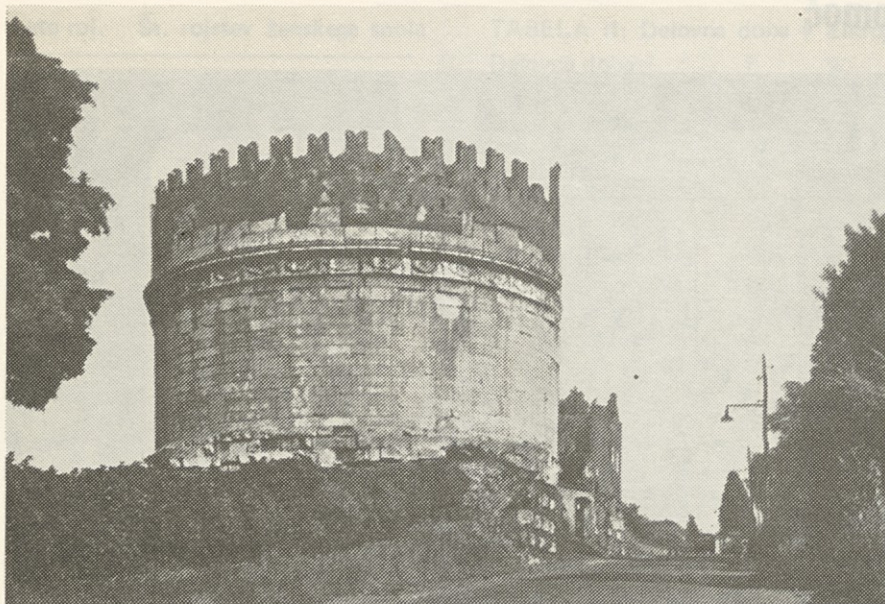
V opoldanskem času smo si ogledali tri znamenite bazilike. Prva je bila bazilika Sv. Marije snežne ali velike.

Cerkev odlikuje čudovit kasetiran strop, ki je najlepši v Italiji, prekrasen baldahin nad glavnim oltarjem ter mogočni arkadni stebri. Ime Marija snežna je bazilika dobila, ko so v 5. stoletju na mestu prikazovanj Matere božje v mesecu avgustu našli sneg. Druga je bila bazilika Sv. Janeza v Lateranu. Znana je po velikanskih kipih dvanajstih apostolov, ki so delo Berninijevih učencev. Posebnost te bazilike so svete stopnice na katerih se verniki ob molitvah kleče vzpenjajo. Name je napravila največji vtis cerkev Sv. Petra v verigah. Občudoval sem slavni Michelangelov kip Mojzesa s celotnim mavzolejem. Razstavljene so tudi verige, v kateri je bil vklešen Sv. Peter. V popoldanskem času smo si ogledali še baziliko Sv. Pavla, ki ima čudovit kozmatski križni hodnik, znotraj pa nepozabne mozaike in tabernakelj, posebnost pa so medaljoni nad arkadnimi stebri, v katerih je upodobljeno vseh 265 papežev. Ogledali smo si tudi katakombe Kalisto ter znamenito Apijsko cesto.

Naslednji dan smo se napotili v Vatikanske muzeje. Vhod v muzeje je obdan z mogočnimi zidovi, kakor tudi cela državnica Vatikan. V atriju muzeja nas je sprejel vodič vatikanskih muzejev, ter nas popeljal v notranjost.

Španske stopnice

Apijska cesta in grob Cecilije Matella

Presenetil me je ambient v katerem so razstavljene umetnine. Najprej smo si ogledali egipčanski del muzeja. Tu smo videli veličastne kipe, sarkofage in mušije iz davne preteklosti. Posebno všeč so mi bile starogrške skulpture, ki so tako številne in odlično ohranjene. Nikoli ne bom pozabil veličastne Laokoonove skupine, ki je delo treh rodoških kiparjev: Agesandrosa, Polidorosa in Atenorodosa. Ker sem velik umetnostni zanesenjak, sem si hotel to 2,42 metra veliko umetnino ogledati z vseh strani. Korajžno sem prestopil vrstico in s tem sprožil alarmne naprave. Ko so začele tuliti, so se mi sopotniki škodoželjno posmehovali. Pritekli so karabinerji in naš vodič je na koncu le pomiril zadevo. Nadaljevali smo ogled po sobanah, kjer se kaže ogromno zanimivih stvari. Gobelini, starj zemljevidi, knjige, vaze, freske. Poslastica Vatikanskih muzejev so Rafaelove stanice in Sikstinska kapela. Že ko sem bil majhen sem občudoval Michelangelo in Rafaelova dela iz raznih knjig in reprodukcij. Sedaj sem videl kako izgledajo v resnici. Biser cele svetovne slikarske umetnosti je strop Sikstinske kapele, ki ga je poslikal Buonarroti Michelangelo po naročilu papeža Julija II. v letih 1508 do 1512. Freske prikazujejo motive iz mitologije, ter iz stare in nove zaveze. V letih 1536 do 1542 pa je na glavno steno napravil fresko Dies irae ali Poslednja sodba. Zaradi restavratorskih del nismo mogli videti vseh umetnin, povrh vsega pa je bila še velika gneča.

Popoldne smo si ogledali še znameniti rimski vodnjak Trevi, ki je eden najlepših na svetu. Krasi ga Neptunov kip, ki ga vlečeta dva Tritona. Znan je po

Katakombe sv. Sebastiana, kip svete Giorgette

tem, da obiskovalci mečejo novce v njegov bazen z deviško vodo za izpolnitev želja. Če vržeš vanj en kovanec pomeni, da boš v bližnji prihodnosti zopet videl Rim, če vržeš dva je pomen neznan, če pa tri, se boš kamlu ločil. Jaz sem vrgel dva!

Španske stopnice so bile zadnje v programu našega ogleda. Stojijo na trgu Trinita dei Monti. Zgradili so jih v 18. stoletju. Tu je v celem Rimu naj-

NA VEZUVU. Skupina turistov je obiskala ognjenik Vezuv v južni Italiji. Neka starejša gospa je nenadoma začela jokati. „Zakaj vendar jokate, ljuba gospa?“ jo je sočutno vprašal eden od turistov. „Oh,“ je zavzdihnila, „Vezuv me tako spominja na mojega pokojnega moža – tudi on je strašno rad kadil ...“

bolj živahno. Zbirajo se umetniki, tujci in mladina s celega sveta.

V večernih urah smo se po opravljenih nakupih vrnili domov. Na poti smo se zabavali s filmi na videu. Iz Rima smo prišli polni vtisov in doživetij. Škoda je bilo le, da smo imeli izredno natrpan urnik in tako je za nekatere natančnejše ogledde zmanjkalo časa.

Niko

OK Ljubno se zahvaljuje za pomoč

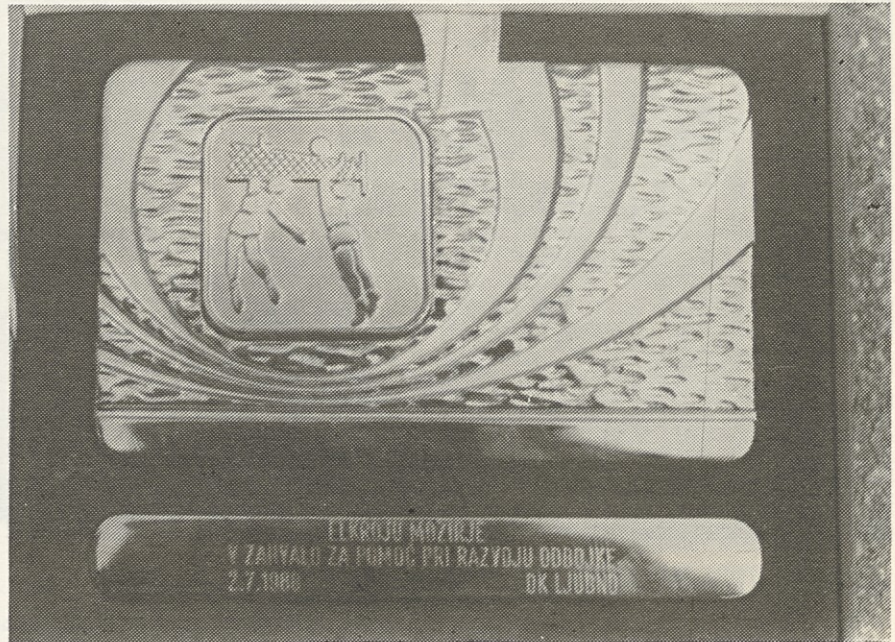
Lansko leto je ženski odbojcarski klub Ljubno slavil 10-letnico obstoja. Svoj jubilej so proslavili šele letos ob podelitvi priznanj zaslužnim špornikom in športnim delavcem občine Mozirje. Na priložnostni prireditvi je predsednik kluba Jože Jamnik orisal nastanek in razvoj odbojke v dolini, formacijo kluba in dosežke po katerih so igralke znane doma in v tujini.

Seveda pa ni mogel tudi mimo materialnih težav, ki jih je imel klub od svojih začetkov in jih spričo gospodarske situacije ima še danes.

Delovne organizacije iz doline so nudile in še nudijo svojo pomoč, zato se je v imenu kluba zahvalil vsem, ki so kakoli storili za njihov obstoj.

Tudi Elkorj je po letu 1981 prispeval znatno materialno podporo, za kar nam je Odbojcarski klub Ljubno podelil v znamenje zahvale srebrno plaketo.

Z uspehi požrtvovalnih odbojkaric pa se je širilo tudi naše ime daleč preko slovenskih in jugoslovanskih meja.

Ekipa Elkroja dosegla prvo mesto

30. 9. 1988 je bilo občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu. Tekmovanje se je odvijalo na igrišču v Nazarjah. Nastopalo je 12 ekip. Tekmovanja se je udeležila tudi naša delovna organizacija, ki je osvojila 1. mesto v naslednji postavi: Vodeb Jože, Hren Franc, Voyk Boris, Šušnar Zoran, Mekiš Milan, Železnik Mitja.

Jože Vodeb

Iz prihodnje številke: Tri leta v Centralni Afriki

V naslednji številki bomo pričeli objavljati prigode in zanimivosti iz življenja v Afriki, natančneje iz Centralnoafriške republike. O vtisih nam bo pripovedoval prijeten sogovornik, naš vodja izvoza, Hubert Golob. Že v prvem magnetofonskem zapisu je natrosil toliko drobtin za pokušino, da jih na kratko ni moč zajeti že v tej številki. Izhajale bodo v nadaljevanjih, s sogovornikom pa se bova natančneje lotila tudi posameznih tem, za katere bi bilo škoda, če jih ne bi spoznali. Ker se je v Centralni Afriki skoraj tri leta gibal v vseh mogočih krogih — od navadnih pigmejcev, meščanov do ministrov — bo pričevanje toliko bolj zanimivo. Čar pa bo imelo tudi zaradi dejstva, da imamo v času, ko časopise polnijo le politični kolumnisti, možnost „pobega“ v eksotično deželo, ki živi po neskaljenih načelih že odkar vemo zanjo in se vsaj še dvesto let ne bo mogla približati moderni civilizaciji.

... Nadaljevanje prihodnjič.

Ob koncu radakcije smo že prejeli zaključke ankete o obratu v Lučah.

Za realnejše razumevanje stanja objavljamo anketo v celoti.

Da bi dobila popolnejše podatke o tem koliko lahko pričakujemo delavk za delo v tem obratu v prihodnje, sem o tem skušala izvedeti na Krajevnem uradu Luče. Podatki, ki sem jih dobila niso razveseljivi, saj je število rojstev v tej krajevni skupnosti zelo skromno in zato tudi v prihodnje za polnitev skupine v celoti tako kot smo planirali z mladimi delavkami ne bo mogoča.

ANKETA O OBRATU LUČE

Na dan 30.9.1988 je bilo v obratu Luče zaposlenih 44 delavcev, od tega

je 10 delavk ali 22,7 % režijskih delavcev.

Izdaja: DO Elkroj Mozirje

Ureja: Uredniški odbor

Glavna in odgovorna urednica: Andreja Britovšek

Grafična priprava in tisk: GP Grafika Prevalje

Naklada: 1100 izvodov

Glasilo je oproščeno plačevanja prometnega davka

Naslov: Proizvodnja modne konfekcije „Elkroj“ Mozirje, Prihova 56, 63330 Mozirje, tel.: H.C. (063) 831-611

Rešitve prejšnje križanke:

1. nagrada: Igor Fludernik
2. nagrada: Alojz Janko
3. nagrada: Ela Marovt
4. nagrada: Janez Kropovšek

Leto roj. Št. rojstev ženskega spola

1974	16
1975	10
1976	16
1977	9
1978	6
1979	10
1980	12
1981	6
1982	8
1983	10
1984	9
1985	16
1986	10
1987	12
Povprečno	10,7

Podatki torej kažejo, da se je od leta 1974 do 1987 rodilo povprečno na leto le 10 deklic, koliko od teh pa se bo odločilo za delo v konfekciji pa je drugo vprašanje.

Upamo, da se bodo pogoji dela v tem obratu izboljšali in da se bodo delavke z večjim veseljem odločale za delo v tem obratu.

Na Krajevnem uradu sem dobila podatke tudi o tem koliko delavk se vozi na delo v druge občine. Od vseh delavk, ki so bile navedene v seznamu po stanju avgusta 1988 je le ena delavka, ki bi bila primerna za delo v našem obratu. Vse ostale so starejše — preko 30 let in za priučevanje za delo v konfekciji niso več primerne.

V KS je približno 120 kmetij, vendar na le-teh ni mlajših žena, ki bi se bile pripravljene zaposliti v našem obratu.

INTERPRETACIJA PODATKOV:

Na vprašalnik, ki smo ga poslali v izpolnitev vsem delavkam zaposlenim v obratu Luče je odgovorilo 25 delavk — torej nekaj več kot polovico. Najprej sem želela ugotoviti delo, ki ga delavke opravljajo.

TABELA I: Delo, ki ga delavka oprav.

Delo	f	%	%
-----	-----	-----	-----
snažilka	1	4,0	
konfekcionar	22	88,0	
medfazno likanje	1	4,0	
ročna delavka	1	4,0	
-----	-----	-----	-----
	25	100,0	

Tabela I nam torej kaže, da na vprašalnik režijske delavke, ki jih je glede na to, da je tako majhno število zaposlenih precej, niso odgovorile — razen snažilke. Če velja pravilo, da se delavke ravna po svojih predpostavljanih, potem se ni čuditi, da na vprašalnik odgovorilo le 25 delavk.

Poprečna starost delavcev v tem obratu je 25 let, torej je to mlad kolektiv. Zato sem predpostavljala, da so v obratu zaposlene delavke, ki še niso dolgo zaposlene in je tudi to delni vzrok, da še niso ujele tempa dela v celoti, kar prispeva k slabšim rezultatom dela v obratu.

TABELA II: Delovna doba v Elcroju

Delovna doba	f	%
-----	-----	-----
1 — 5	16	64,0
5 — 10 let	7	28,0
nad 10 let	2	8,0
-----	-----	-----
Skupaj	25	100,0

Če pogledamo zgornjo tabelo vidimo, da je največ delavk zaposlenih v delovni organizaciji 1—5 let in je tudi to lahko delni vzrok za slabše rezultate dela. Precej časa namreč traja, da se delavke privadijo na tempo dela, ki ga zahteva naš način dela.

TABELA III: Zakonski stan

	f	%
-----	-----	-----
samski—a	16	64,0
poročen—a	9	36,0
živim ločeno	—	—
drugo	—	—
-----	-----	-----
	25	100,0

Vidimo torej, da je še veliko delavk, ki so samske, ki še v največ primerih živijo doma pri starših na kmetijah in jim ni osebni dohodek glavni vir za preživetje. Kot delni vzrok bi lahko tudi to dejstvo upoštevali, da se delavke ne trudijo dovolj pri delu.

Več kot polovica delavk, ki je odgovorila na vprašalnik nima otrok, kar tudi potrjuje dejstvo manjše „borbe za boljšim zaslužkom“.

Predpostavljala sem tudi, da ima precej delavk doma kmetijo, ki jim pomeni dodatni vir zaslužka.

Te predpostavke rezultati ankete ne potrjujejo, saj imata od vseh vprašanih le dve delavki doma kmetijo.

Vendar, če se spomnimo, da je povprečna starost delavk v tem obratu le 25 let lahko predpostavljamo, da delavke živijo v veliko primerov še doma pri starših, ki se preživljajo z delom na kmetiji. Toda ta kmetija ni njihova last in tega niso želele prikazati kot lasten — dodaten vir zaslužka.

Od delavk samih smo želeli tudi izvedeti kaj načrtujejo v prihodnje, v kolikor bi bil obrat ukinjen.

Od 25 vprašanih sta se le dve delavki pripravljene voziti na delo v Nazarje. Na vprašanje zakaj ne bi prišle na delo v Nazarje jih največ (13) ne ve konkretnega odgovora, 4 menijo, da so preveč oddaljene, 8 jih je takih, ki so zelo ponosne na ta obrat in ne dovolijo, da se ukine, le boljše pogoje dela jim predpostavljeni naj zagotovijo (več komadov v DN).

Na splošno velja mnenje, da se delavke ne želijo zaposliti v Nazarjih. Zato sem želela od delavk izvedeti, kje se bodo zaposlile v kolikor bi bil obrat ukinjen. Največ delavk (18) še ne ve kje se bodo zaposlile v kolikor bo obrat v Lučah ukinjen, pet delavk se namera-

va zaposliti v drugi DO, dve delavki pa bosta ostali doma na kmetiji.

SKLEPI:

1. Bistvenega povečanja števila delavcev v tem obratu tudi v prihodnje ne moremo pričakovati.

2. Število učenk, ki jih štipendiramo za ta obrat, ne bo bistveno prispevalo k povečanju števila delavk v obratu, kajti trenutno štipendiramo le 4 učenke na SŠBK Celje, ena učenka, ki je bila naša štipendistka se je vpisala na VTO Maribor.

3. Podatke sem zbrala tudi o delavcih, ki se vozijo na delo v druge občine in iz le-teh ugotovila, da je le ena delavka taka, ki je mlajša in bi bila še primerna za priučevanje za opravljanje del in nalog konfekcionar.

Vse ostale so starejše in za naš način dela ne pridejo v poštev.

4. Podatke o delavcih, ki so zaposleni v drugih DO naše občine in brezposelnih delavcih sem zbrala pri Občinski skupnosti za zaposlovanje Mozirje in tudi ti podatki ne kažejo bistvenega izboljšanja.

Brezposelnih delavcev, ki bi se bili pripravljene zaposliti v našem obratu ni, delavke pa, ki se vozijo na delo v druge občine tudi niso pripravljene sprejeti dela v tem obratu (navedimo primer, da je delavka v tej KS, ki je že dve leti brez zaposlitve, vendar dela pri nas ne želi sprejeti).

5. Na vprašalnik ni odgovorila nobena režijska delavka, razen snažilke, zato ni čudno, da smo odgovore dobili le od polovice delavk, kajti v veliko primerih se delavke ravna po svojih predpostavljenih.

6. Največ delavk je zaposlenih v naši delovni organizaciji manj kot pet let.

7. Več ko polovico delavk je samskih.

8. Dodatnih virov zaslužka delavke nimajo, saj sta le dve delavki taki, ki jim pomeni dodatni vir zaslužka kmetijstvo.

9. Več kot polovica delavk nima otrok

10. Le dve delavki od 25. sta se pripravljene voziti na delo v Nazarje. Kot vzrok, da ne želijo sprejeti dela v Nazarjih so delavke navedle preveliko oddaljenost — 4 delavke, 5 jih ne dovolijo, da se obrat ukine, največ pa je takih, ki o tem še niso razmišljale in zato ne morejo dati odgovora.

11. Največ delavk (18) še ne ve kje se bodo zaposlile v kolikor bi bil v Lučah obrat ukinjen.

PREDLOGI:

1. V kolikor je mogoče dati delavkam vsaj za določen čas v delo manj zahtevne delovne naloge, da bomo delavkam povrnilo zaupanje vase in veselje do dela, da bo boljše vzdušje v obratu, ki bo morda pritegnilo še kakšno delavko v ta obrat iz drugih DO.

2. Poskusiti z zamenjavo delavk, ki opravljajo najzahtevnejša dela in naloge v obratu.

Zora Štrucl, dipl. soc.

NAGRADNA KRIŽANKA

192/1988

COBISS e

SESTAVIL MIKO	SEUL 88	ŠHRDLJIV ZVER (KUMA)	VRSTA JEOL	VRSTA JABOLK	ŠTEVNIK	MUSLIM SODNIK	VELENJSKI GRAD	RINSKA ENA	VRNITVE	NASA SOSEDA
PRASICEK PUJSEK							BUGVIS BOG M. IME			
OSVEČIL PIJAČA								KAMŠAK VERA LETO		
KRAJ V SLOVENIJI PRI DOMAZLAN					CL. MESTO AM DAI TEXAS					
TRPILN- JE					DAN V RH KALENDAR APTON MAGLIC			ČRETNIK TANJA VARIPA		
VEVKA PEČENKA						REM CELJSKA TOVAR.				
ITALIJA	LEPO OBLEČE M MOŠKI	STAR SLOVAN VELIKI LUŽA					BEOGRAD ZALUŽBA	BUKJAR CLAY KOLAR SLAVKO		
FILMSKI IGRALEC GABIN					ONSTRAN DEL POSLOPIA					
ŽENSKI GLAS				OPIS TUJE M. IME				GOVORNIK PRIDIGAL	AMPER HRANA	
HE LEN							VZKLIK REKAV BIM			ATAKA, NASKOK
MESTO V MAROKU							VRSTA GRAMA M. IME			
ZNAMKA AUTOBUSA						UKUSNA RIBA 10. ČRKA				
TRIGLAV STUJ				MEJNA VREDNOST KARLORUD				PORTUGAL NEMCIJA		
POKRAJ NA HRVAJSKE					POZITIV ELEKTIV URUVPA					DEUTERH

1. nagrada: 15.000.- din
2. nagrada: 10.000.- din
3. nagrada: 8.000.- din

Rešitve oddajte do 20.11. 1988!